

Verslag

Vergadering
Verslag Veiligheidsberaad (VB)

Datum vergadering
Veenendaal, 11 december 2015

Algemeen

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter mevrouw Faber opent de vergadering en verwelkomt alle aanwezigen. Met de aantekening dat de gedachtewisseling met staatssecretaris Dijkhoff zal starten om 12.30 uur, stelt de voorzitter de agenda ongewijzigd vast. Bij het verslag wordt een presentieoverzicht gevoegd.

1a. Herbenoeming DB-leden

De vergadering gaat unaniem akkoord met de voorgestelde herbenoeming van mevrouw Faber als voorzitter van het DB VB/IFV evenals met de herbenoeming van de heer Berends als lid van het DB VB/IFV.

2. Vaststelling verslag 9 oktober 2015

Mevrouw Buijs en de heer Houben merken op dat het (beknopt) genotuleerde besluit ten aanzien van agendapunt 5 (pag. 6), doorontwikkeling IFV en VB, onvoldoende weergeeft wat er is afgesproken. Portefeuillehouder Noordanus geeft aan dat er is afgesproken om, met een "open mind" een consultatieronde in te gaan. Vandaag ligt er een behoorlijk aangepast voorstel op tafel en het debat op 9 oktober jl. is zeker niet voor niets geweest en wordt vandaag voortgezet. Met deze aantekening stelt de voorzitter het verslag van 9 oktober 2015 vast.

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Er zijn geen vragen of opmerkingen met betrekking tot het overzicht van ingekomen en uitgaande stukken.

Besluitvormend

4. Doorontwikkeling Veiligheidsberaad en professionalisering IFV

Portefeuillehouder Noordanus licht toe dat het tijdens het VB d.d. 9 oktober jl. duidelijk werd dat het toen gepresenteerde DB-voorstel nog aan draagvlak moest winnen. Essentieel blijft dat het VB ook feitelijk kan besturen, er een werkbudget komt met name voor de realisatie van de Strategische Agenda (adresseren van regio-overschrijdende thema's) en dat er, in een overzichtelijk land als Nederland, mogelijkheden worden benut om tot schaalvoordelen te komen die bijdragen tot een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Centraal staat de vraag of de VR's de ambitie hebben om belangrijke thema's gezamenlijk op te pakken, in plaats van steeds weer regionaal 'het wiel uit te vinden'.

Ten aanzien van het IFV is het van belang om de brandweer volop te betrekken bij het werk van het instituut; alleen dan kan het IFV invulling geven aan een integrale manier van werken en het uitvoeren van multi-taken.

De heer Schuiling complimenteert het DB, met het voorstel en de analyse van de

portefeuillehouder. Het is terecht dat het DB wil focussen op bestuurlijke zaken in plaats van operationele. De VR Noord-Holland Noord kan instemmen met de lijn die het DB thans aangeeft, op voorwaarde van een aansprekende Strategische Agenda en daaraan gekoppelde budgetten. De heer Van Aartsen dankt de portefeuillehouder voor zijn heldere analyse, maar memoreert de consistent benadrukte standpunten van de VR Haaglanden. Gaandeweg bespeurt men een ontwikkeling die (op termijn) zou kunnen leiden tot een nationalisering van de brandweer en spreker is daar mordicus tegen. Het principiële uitgangspunt moet zijn dat het VB een "hulpstructuur" is. De commissie Hoekstra heeft daar duidelijke uitspraken over gedaan; van daaruit zou gedacht en gewerkt moeten worden. Kortom, regiobreed zijn er in Haaglanden grote bezwaren om akkoord te gaan met de voorstellen.

Mevrouw Van 't Veld sluit zich volledig aan bij de reactie van Haaglanden. Het VB dient (conform de wet) een afstemmingsoverleg te zijn met de minister (gaarne ook in zijn aanwezigheid). Ook wijst Amsterdam-Amstelland de besluitvorming af op meerderheidsbasis. De positie van het IFV moet wel versterkt worden.

De heer Lonink pleit ervoor om de reeds gelegde basis voor een succesvol VB niet te veronachtzamen. Het is zonde om regionaal beschikbare kennis niet landelijk te benutten, dit kan op basis van een deugdelijke Strategische Agenda. De VR Zeeland is niet voor afroming van de Bdur en ziet bij voorkeur een structuur van projectmatige bekostiging.

De heer Kaiser geeft aan dat de VR Gelderland Midden graag ziet dat het IFV zich als topinstelling blijft ontwikkelen en men deelt de visie van het DB. Knelpunten om nu volmondig "ja" te zeggen op de voorstellen zijn: de dubbelrol opdrachtgever/opdrachtnemer, het adequaat organiseren van waardevolle input vanuit de operationele diensten en men is geen voorstander van Bdur-afroming. Stelselmatige afroming heeft als zeer onwenselijk risico dat er een verkapt soort nationale instelling ontstaat.

In aanvulling op de consultatiereactie onderstreept de heer Aboutaleb het belang van een slagvaardig gezamenlijk optrekken. Niemand is erbij gebaat wanneer de Kamer of het kabinet de regie overneemt vanwege het feit dat de VR's niet leveren wat zij geacht worden te leveren.

Risico's qua brandveiligheid verschillen regionaal, operationeel gezien dient als zodanig gehandeld te worden. Rotterdam-Rijnmond is geen voorstander van unanieme besluitvorming in het VB, dan dreigen er situaties waarin het VB geen stap verder komt; een dergelijke "gijzeling" is onwenselijk. Het IFV dient het "werkapparaat" te zijn dat de regio's ondersteunt bij zaken die zij zelf niet kunnen of willen doen. Het bestuur kan het werkprogramma jaarlijks bekijken, liever geen geoormerkte programmaonderdelen. Het werkbudget is niet bedoeld om intern zaken anders te structureren of rust te creëren. Bij kwesties van persoonlijke c.q. formatieve aard moet het DB ingrijpen. Rotterdam-Rijnmond is geen voorstander van de personele unie.

De heer Bruls benadrukt dat, zonder meer slagvaardigheid, het VB zal verworden tot een babbelclub. Ook het multi element komt nog onvoldoende tot uitdrukking in de voorstellen en de kwestie van een goede rolverdeling tussen het VB en het IFV blijft een aandachtspunt. De VR Gelderland-Zuid is het eens met het voorstel voor een werkbudget. Men is tegen de personele unie bij VB/IFV. Ten aanzien van het opheffen van de BAC's en de positie van de management raden hoort men graag eerst een toelichting van de portefeuillehouder. Het apart positioneren van een directeur brandweer vindt men niet ten goede komen aan de multi-gedachte; in dat licht zou er juist aandacht moeten zijn voor een integrale positie van de GHOR.

De heer Brok geeft aan dat Zuid-Holland Zuid blijft bij het standpunt dat men heeft ingenomen in het kader van de recente consultatie.

De heer Crone schaart zich achter de woorden van collega Bruls. De VR's moeten loskomen van de verkokering en werken aan "dwarsdoorsnijdende" samenwerkingsverbanden. Dus *geen* brandweercommandant bij het IFV, de term suggereert doorzettingsmacht en een verzelfstandiging van de kolom terwijl men daar nu juist vanaf wil. De VR Friesland is voor afschaffing van de BAC's en voor een meer thematische benadering. Het werkbudgetvoorstel is akkoord maar een begrotingstechnisch aandachtspunt is wel dat in de meeste gemeenten de begroting 2016 al is vastgesteld. Tot slot maant de heer Crone tot voorzichtigheid over het thema nationalisering. Dit in verband met het recente advies van de Raad voor de Financiële verhoudingen over de uitname van middelen voor veiligheid uit Gemeentefonds en Bdur en de rechtstreekse overdracht aan de VR's.

Mevrouw Buijs geeft aan dat het VB er onvoldoende in slaagt om de regio's (centraal) te binden. De VR's moeten kunnen ervaren dat men baat heeft bij een goed VB/IFV. De nu gepresenteerde voorstellen geven geen 'comfort' dat VR's en medewerkers zich met enthousiasme en tevredenheid zullen gaan binden aan het instituut. De VR Brabant-Noord is tegen de personele

unie, men heeft geen behoefte aan een nationaal directeur brandweer en men vindt dat het DB niet verkrampd moet omgaan met de adviesstructuren. Natuurlijk moeten de VR's samen goede dingen doen en van elkaar leren en het is begrijpelijk dat daar geld voor nodig is; in dat licht is het gevraagde werkbudget te overzien en niet onoverkomelijk. Tot slot ziet Brabant-Noord graag de kloof geagendeerd tussen brandweerprofessionals en vrijwilligers.

De heer Bolsius memoreert dat de noodzaak tot samenwerking (ook grensoverschrijdend) en het delen van expertise door iedereen onderschreven zullen worden. Daarbij blijft de centrale vraag wat de VR's nu echt met elkaar willen bereiken. De VR Utrecht heeft zeker de inzet, ook qua werkbudget, om tot overeenstemming te komen, maar betwijfelt of dat lukt op basis van de huidige voorstellen en gelet op de reacties vanuit de vergadering.

Volgens de heer Weterings is niemand gebaat bij een (toekomstige) landelijke discussie over een nationale brandweer. Lokale en regionale verankering is een belangrijk uitgangspunt en de VR's moeten laten zien dat zij landelijk kunnen samenwerken. De VR Kennemerland kan zich vinden in de voorstellen ten aanzien van het werkbudget. De personele unie vindt men geen gelukkig voorstel, net zomin als de landelijke brandweercommandant. De aandacht moet veel meer gericht zijn op de multi-aanpak en een tweehoofdige directie volstaat.

De heer Houben geeft aan dat de VR Brabant-Zuidoost zich volledig kan vinden in het pleidooi van collega Buijs. Het VB moet een bestuurlijk platform en afstemmingsoverleg zijn, met voldoende autonomie ten opzichte van de VR's en bestuurskracht vanuit het beraad. Ook dient de uitvoeringskracht van het IFV verbeterd te worden. Niet het voorgestelde werkbudget staat zozeer ter discussie, maar het dient wel helder te zijn waarvoor het geld ingezet gaat worden.

De personele unie vindt Brabant-Zuidoost een slecht plan en twee directieleden voor het IFV is voldoende. Wellicht kan (op termijn) het VB, analoog aan de ontwikkeling bij de politie, volstaan met een beraad van tien leden in plaats van het momenteel grote gezelschap.

De heer Weerwind geeft aan dat het IFV een kennisinstituut moet zijn dat de 25 VR's helpt bij regio-overschrijdende vraagstukken. Wanneer een charmeoffensief nodig is om de relatie tussen het VB en de regio's te verbeteren, dan moet het DB daar met voorrang invulling aan geven. Ten aanzien van de personele unie dient goed bezien te worden wat er nodig is voor het adresseren van de vraagstukken waarvoor de VR's staan; de problematiek bij voorkeur thematisch aanvliegen. Bij de afweging welke adviesstructuren al dan niet nodig zijn, dient weloverwogen gehandeld te worden; goede structuren niet overboord gooien. Multi discipline en themagerichtheid dienen centraal te staan in de discussie over de nationale commandant.

De heer Schelberg herkent zich in de woorden van collega Bruls. Ten opzichte van de oorspronkelijke versie is het huidige voorstel behoorlijk afgeslankt en daarmee eigenlijk het minimum dat nodig is om adequaat ten dienste te kunnen staan van de VR's. Over de governance en het jaarlijkse werkprogramma zullen nog goede afspraken gemaakt moeten worden en met dat voorbehoud is de VR Twente positief over de voorstellen van het DB.

In zijn reactie stipt portefeuillehouder Noordanus de volgende punten aan.

- Het benutten van de kracht van de regio's staat centraal; ook de commissie Hoekstra spoort aan tot meer samenwerking.
- De ondersteunende structuur voor het VB en het gezag van het VB moeten versterkt worden, waarbij (los van kanttekeningen uit de vergadering) de ondersteunende structuur zo integraal mogelijk dient te werken.
- De vraag is of het VB vooral een afstemmingsoverleg wil zijn of wil men zelf aan strategische agendavorming doen en zelf de ondersteunende structuur kunnen sturen en benutten.
- Zelfs met een beperkt werkbudget kunnen belangrijke zaken aangepakt worden: realisatie van de Strategische Agenda, versterking van het onderdeel Bevolkingszorg en een goed programma Informatievoorziening. Natuurlijk wordt er permanent naar zo groot mogelijke efficiency gestreefd (ook bij het IFV). Voor het opereren zonder werkbudget en het telkens "collecteren" in de regio's, voelt de portefeuillehouder niets.
- Bij de personele unie gaat het in de kern over de vraag hoe men om wil gaan met het IFV in relatie tot het VB. Helaas heeft de wetgever bedacht dat de 25 leden van het VB het IFV besturen. Gelet op de relatief bescheiden omvang van het IFV is dat geen houdbare bestuursvorm. De portefeuillehouder is bereid om een notitie voor te bereiden als aanzet voor de wetswijziging die nodig is om te komen tot een 'slimmere' bestuursvorm. Tot dan blijft de personele unie gehandhaafd.
- Over de managementraden merkt de portefeuillehouder op dat de voorzitters VR multi geadviseerd moeten worden. Die adviezen moeten voldoende zijn om tot verstandige

besluiten te komen. De thans enorme adviescultuur leidt vaak tot tientallen annotaties met een (bijna) belachelijke manier van besturen als gevolg. Daarom blijft de portefeuillehouder bij zijn voorstel.

- Er zijn goed functionerende en slecht functionerende BAC's. Een goede, thematische verankering van de verbinding tussen het VB en de VR's dient centraal te staan. De portefeuillehouder biedt aan om een evenwichtig voorstel te ontwikkelen teneinde de achterbannen zo effectief mogelijk te betrekken bij het werk van het VB.
- Over de gememoreerde nationaal commandant brandweer geeft de portefeuillehouder aan dat het hier gaat over een directeur van een business unit binnen het IFV, juist ter versterking van de samenwerking en het multi-karakter. Niemand wil een nationale brandweer. Wat momenteel bij de brandweer gebeurt sluit (ook budgettair) slecht aan op de gewenste integraliteit. Binnen het IFV moet de brandweer zich verbinden met multi-taken. Idealiter zou een dergelijk verbinding ook gelden voor de GHOR, maar met de beperkingen die er zijn wordt er (voorlopig) langs programmatische weg vorm en inhoud gegeven aan de samenwerking. In dat licht is de verbinding tussen het IFV en de politie ook een belangrijk aandachtspunt.

In tweede termijn worden de volgende punten vanuit de vergadering aangestipt en/of benadrukt.

- De heer Broertjes dankt de portefeuillehouder voor zijn analyse en de heldere toelichting. Op die basis gaat Gooi & Vechtstreek akkoord met de voorstellen en het werkbudget; het herhaaldelijk "collecteren" is geen werkbaar alternatief. Het nieuwe voorstel over de BAC's ziet hij met belangstelling tegemoet.
- De heer Crone is het eens met de financiële aanpak en de nadere uitwerking ten aanzien van de BAC's. Maar hij blijft aanhikken tegen de brandweercommandant, deze functionaris mag geen nationaal aanspreekpunt worden en mag de zo beoogde integraliteit niet verzwakken.
- Mevrouw Van 't Veld merkt op dat de Strategische Agenda van het VB volgens haar niet hetzelfde is als de landelijke strategische agenda. Daar moet nog goed naar gekeken worden.
- De heer Bruls schaart zich achter de woorden van collega Crone en die ten aanzien van de brandweerdirecteur in het bijzonder. De brandweer moet goed geïntegreerd worden binnen het IFV maar vooral niet via de *persoon* van de brandweerdirecteur. In het totale 'plaatje' mist de heer Bruls een aansprekende stip op de horizon, een model waarin *alle* kolommen deel uitmaken van het IFV.
- De heer Aboutaleb wil de jaarlijkse (regionale) kosten van het VB niet dragen wanneer het alleen een afstemmingsoverleg zou worden. Een aansprekende, inhoudelijke agenda is essentieel en natuurlijk hoort daar een (jaarlijks) werkbudget bij. Het VB heeft een tweeledige functie: de realisatie van de inhoudelijke agenda en het bieden van een afstemmingsplatform.
- De heer Schuilings kan zich vinden in de analyse en de toelichting door de portefeuillehouder en vindt dat het VB niet al het voorwerk van het DB opnieuw moet doen. Het VB moet wegblijven van operationele vragen/kwesties (feitelijk aan de orde bij het directielid brandweer). Ten aanzien van het werkbudget heeft het DB-voorstel precies de gewenste nuance; het maken van meerjarige afspraken moet daarbij mogelijk blijven.
- Volgens de heer Kaiser is Gelderland-Midden voor een sterk en slim VB, met zowel een inhoudelijke agenda als het bieden van een afstemmingsplatform. Tevens sluit hij zich aan bij de woorden van collega Bruls.
- De heer Lonink geeft aan dat Zeeland het werkbudgetvoorstel kan steunen op voorwaarde van de breed bepleite, inhoudelijke agenda. Tevens onderstreept hij het centraal samenbrengen en bundelen van vakkunde en vakkennis op nationaal niveau; niet in de laatste plaats ter ondersteuning van het bestuur. De directeur brandweer kan hierbij een belangrijke rol vervullen.
- De heer Van Aartsen citeert het rapport Hoekstra: "De ervaringen met het VB lopen nogal uiteen. Vanuit het Rijk is er behoefte aan een partner waarmee bindende afspraken zijn te maken, maar die rol kan het VB niet waarmaken. Vooral als gevolg van de beperkte democratische legitimering van de voorzitters. Het beraad lijkt vooral meerwaarde te hebben als platform om bestuurlijk draagvlak te geven aan de professionals". Volgens de heer Van Aartsen is Haaglanden juist om die reden voor een directeur brandweer, zo wordt de professie geïntegreerd. Hij vraagt zich af waarom de voorstellen nu bestuurlijk in een soort "pressure cooker" worden gezet.
- De heer Houben geeft aan dat hij zich volledig kan vinden in de analyse en de toelichting ter vergadering door de portefeuillehouder, maar vindt die elementen nog onvoldoende terug in de schriftelijke voorstellen.

In zijn reactie stipt portefeuillehouder Noordanus aan dat met de directeur brandweer wordt beoogd om de kolom te betrekken bij de integrale aanpak. Het DB heeft, binnen randvoorwaarden, ruimte nodig om: de brandweer (na lang polderen) eindelijk te verbinden met het IFV, stappen te zetten bij de multi-aanpak, alsmede om gaandeweg de witte en blauwe kolom beter te betrekken bij de integrale missie van het IFV.

Wil je het Veiligheidsberaad positie geven dan hoort daar een bescheiden budget bij om e.e.a. daadwerkelijk te kunnen organiseren en realiseren. Natuurlijk zullen bestedingen precies verantwoord worden. De grote lijnen zijn helder en onomstreden, want er moet gewerkt worden aan de Informatievoorziening, de unit Bevolkingszorg moet hoog nodig van start en de Strategische Agenda moet aangepakt worden. Dit laatste niet alleen met de zes huidige thema's, maar juist met nieuwe en *eigen* VB-thema's die zich aandienen zoals: brandrisico niet-zelfredzamen evenals vraagstukken op het vlak van de industriële veiligheid. Over de personele unie zegt het DB toe te zullen onderzoeken of- en hoe de huidige wetgeving veranderd kan worden. Vervolgens kan de discussie over een meer op afstand gezet ZBO plaatsvinden in het AB IFV.

De voorzitter memoreert dat de kracht van de VR's het uitgangspunt is en blijft, gefaciliteerd door de ondersteunende structuren. Zoals eerder in het VB werd afgesproken, zal er niet meer worden "gecollecteerd" voor het werkbudget, maar betalen de veiligheidsregio's gedurende 4 jaar een vaste bijdrage van €30.000 per jaar voor dit werkbudget. Het DB doet jaarlijks inhoudelijke voorstellen, met een bestedingsoverzicht en met verantwoording (achteraf). Op basis van de reacties vanuit de vergadering concludeert de voorzitter dat het VB hiermee kan instemmen.

Vooralsnog blijft de personele unie in tact en het DB komt met een notitie over de vraag of de functiescheiding ook in de toekomst ongewijzigd moet blijven.

Over de BAC's wordt afgesproken dat het DB de huidige situatie kritisch zal bezien, zal waken voor het overboord gooien van goede structuren en zich zal buigen over de vraag hoe, op thematische basis, leden van de veiligheidsbesturen betrokken worden/blijven bij landelijke thema's. Ook hierover zal een nader voorstel aan het VB worden voorgelegd.

Met betrekking tot het directielid brandweer is het uitgangspunt van het DB: multi en integraal denken staat centraal, een eigen gezicht van de rode kolom wordt ondergebracht in de governancestructuur van het IFV. Collegiaal bestuur is hier het uitgangspunt. De opmerkingen vanuit de vergadering over het meer betrekken van de witte en blauwe kolom worden uiterst serieus door het IFV betrokken bij de ontwikkeling tot een integraal instituut

Op de conclusies door de voorzitter komen vanuit de vergadering de volgende reacties.

- De heer Bolsius ziet graag een termijn (voor de zomer 2016) gekoppeld aan de bespreking in het AB van de DB-voorstellen over een mogelijke wetsverandering met betrekking tot de personele unie.
- De heer Bruls sluit zich hierbij aan en wil ook graag een voorstel met betrekking tot de heroverweging van de directeur brandweer.
- De heer Van Aartsen onderstreept het belang van de functiescheiding (ontvlechten personele unie). Waarbij de vraag is of een ZBO de enige route is, hij wil zich daar niet op vastleggen. Het werkbudget betreft sterk door het Rijk beïnvloede multi-taken, daartoe zouden de reeds beschikbare middelen toch moeten voldoen. Daarom stemt Haaglanden onder protest in met het voorgestelde werkbudget.
- De heer Houben sluit zich aan bij de opmerkingen van collega Bolsius over de ontvlechting van de personele unie. Voor Zuidoost Brabant is een duidelijke agendering (voor de zomer 2016) een voorwaarde om in te kunnen stemmen met de voorstellen. Ook moet er goed gekeken worden naar de verschillen tussen de bestuurlijke en personele unie.
- Mevrouw Buijs geeft aan dat de personele unie herhaaldelijk leidt tot ongewenste vermenging van IFV en VB aangelegenheden. De invalshoeken zijn niet scherp.

Besluit: de voorzitter concludeert dat, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen en de conclusies door de portefeuillehouder, er een positief besluit tot stand is gekomen. Het DB gaat verder langs de lijnen zoals die vandaag zijn besproken.

5. LMO - Strategie

In aanvulling op de oplegnotitie LMO - Strategie, licht portefeuillehouder Lenferink toe dat de "spirit" in toenemende mate wegeeft uit dit project. Redenen: er is geen gemeenschappelijk eindbeeld, in de regio's is al (te) lang onzekerheid over de financiën en er wordt teveel tegelijkertijd gedaan zonder goede focus. In de Regiegroep heerst de stemming dat het de facto niet zal lukken om de meldkamers zo snel mogelijk over te dragen aan de minister. Met als gevolg dat op tal van plaatsen in het land investeringen achterblijven en de robuustheid van het systeem is op diverse plekken onvoldoende. Een mogelijke oplossing is het invoegen van een tussenstap, waarbij eerst de tien beoogde locaties geformeerd worden onder regie van de VR's. Natuurlijk met belangrijke randvoorwaarden: financiële helderheid zowel voor de regio's als ten aanzien van de financiële overdracht alsmede een goed beeld van de financiële gevolgen van de samenvoeging. Tevens moet duidelijk zijn of de vereiste faciliteiten (huisvesting, ict) op tijd geleverd kunnen worden. Met uitzondering van Amsterdam-Amstelland, Haaglanden en Noord Nederland, die al verder zijn in het proces, zullen de overige regio's met elkaar de stap moeten zetten om zelf de samengevoegde meldkamers te realiseren. Dit lijkt een haalbare kaart, er komt rust aan het "front" en de scope wordt overzichtelijker en beter stuurbaar.

Vanuit de vergadering komen de volgende reacties, opmerkingen en vragen.

- Bijstellen nu het nog kan, maak de consequenties overzichtelijk en probeer het samenvoegen van meldkamers alsnog goed te organiseren.
- Niet voorbijgaan aan het specifieke element met betrekking tot de Kon. Marechaussee.
- De vraag is of de politie de ict-problematiek van de meldkamers momenteel aan kan.
- De vraag is hoe het nu zal gaan bij meldkamers waarin hoognodig geïnvesteerd moet worden.
- Ga terug naar "af", start een herbezinning en pak het project weer op zodra de tijd daar rijp voor is. De opstapeling van veranderingen kan niemand, het ministerie inclusief, aan.
- Indien er geen sprake is van multi-intake zullen diverse regio's niet instemmen, ongeacht de te kiezen strategie.
- Bouw een knip in ten aanzien van de landelijke ict wanneer het onzeker is of het ooit zover zal komen.
- De vraag is wat de financiële schade is voor de VR's als gevolg van het uitstellen van de overdracht.
- Er dient helderheid te zijn over de positie van het lokaal bevoegde gezag (additionele voorwaarde blz. 2 v.d. oplegger).
- Er dient helderheid te zijn over de consequenties van het niet realiseren van de taakstelling conform het regeerakkoord.
- Betrek naast de "tussenstap" optie ook de 0-optie (terug naar af) bij de afwegingen.
- Betrek, in het kader van de heroverwegingen, ook het element van "maximaal tien meldkamers".
- Een toetsingscriterium dient centraal te staan: wordt Nederland er voor haar inwoners veiliger op of niet.
- Alvorens met een variant te kunnen instemmen moeten de randvoorwaarden volstrekt helder zijn.
- Het nieuw uit te zetten tijdspad zal meer investeringen vergen, die moeten volledig helder zijn en zonder open eind scenario's alvorens er nieuwe stappen gezet worden.

Portefeuillehouder Lenferink constateert dat ook het VB inziet dat het LMO-project niet zal slagen zonder bijstelling/ingrijpen. Maar de taakstelling was niet de enige aanleiding tot de LMO; het gaat ook over multi intake, de robuustheid van het systeem en de integraliteit (dekkende overname). Die elementen mogen niet uit het oog verloren worden bij de gedachteswisseling over de 0-optie. Over de KMAR moet nog gesproken worden en bij de 112-aanname speelt nog het onderscheid tussen meldingen via het vaste net en het mobiele net. Inzake ict gaat het vooral over hardware en over het gelijktrekken van de basisvoorzieningen. Het tempo van de investeringen zal tussen de regio's afgestemd moeten worden; regionale verschillen kunnen al dan niet meer voorbereidingstijd vergen. Het vraagstuk van de taakstelling zal door het ministerie opgelost moeten worden; het samenvoegen van regio's levert wel enige besparing op, maar die staat in geen verhouding tot de gehele taakstelling.

Ten aanzien van de multi-intake onderstreept de portefeuillehouder dat de VR's ook in eigen huis moeten werken aan een zelfde koers voor alle kolommen. De "tussenstap" aanpak biedt

daartoe ruimte en natuurlijk mag er geen sprake zijn van blokkades van de kant van VWS. De positie van het lokaal bevoegde gezag is nooit in het geding geweest. Maar waar dat gezag zich nu precies in uit moet nog worden opgeschreven en daartoe zijn de huidige aanzetten nog niet scherp genoeg. Naar aanleiding van de recente consultatie komt dit thema nog ter sprake. Ten aanzien van het tempo van de financiering merkt de portefeuillehouder op dat de VR's momenteel ongewijzigd verantwoordelijk zijn voor de meldkamers en de noodzakelijke vervangingsinvesteringen.

De portefeuillehouder benadrukt dat de visie, zoals de VR's die ontwikkeld hebben ten aanzien van de inhoudelijke toekomst van de meldkamers, leidend is geweest bij de gemaakte afspraken. Er is alle reden voor om de zaak nog eens goed te doordenken en de portefeuillehouder vervolgt zijn werkzaamheden langs de uitgezette en besproken lijnen en het agendapunt komt in maart a.s. wederom aan de orde.

6. Grootschalig Brandweer Optreden en Specialistisch Optreden

De voorzitter meldt dat dit voorstel voor vandaag van de agenda wordt gehaald. Het DB komt hier in de vergadering van het VB/AB IFV van maart 2016 op terug inclusief een investeringsvoorstel.

Informerend

7. Nieuws en actualiteiten VB en IFV

Behandeld conform het voorstel.

Thematische verdieping - bestuurlijk debat

8. Opvang vluchtelingen

Thematische verdieping: opvang Vluchtelingen

Staatssecretaris Dijkhoff memoreert het onlangs gesloten bestuursakkoord en de rol van de VR's bij de regietafels. Helaas is het niet zo dat alle opvang nu geregeld is; waarschijnlijk is er eind december of begin januari weer extra crisisonderopvang nodig, wanneer er in de tussentijd niet voldoende opvang en noodopvang wordt gerealiseerd.

Het tempo waarmee de instroom stijgt, is iets afgezwakt en in vergelijking met Duitsland en Zweden mag Nederland niet klagen: in Zweden zit de instroom per hoofd van de bevolking op het tienvoudige en in Duitsland op het zevenvoudige. Deze relatieve rust moet Nederland vooral aangrijpen om vooruit te werken.

Vanuit de vergadering komen (in willekeurige volgorde) de volgende reacties, suggesties en opmerkingen:

- Overheden onderling dienen elkaar te steunen bij de enorme opgaaf waarvoor men staat met de opvang van vluchtelingen.
- Natuurlijk is er zowel kritiek op als lof voor het COA, maar een speciaal aandachtspunt is dat bestuurders niet verrast willen worden met zaken die het COA regelt nog voordat de burgemeester zich met de raad heeft kunnen verstaan.
- Het VNG-voorstel heeft een ongewenst open eind karakter; in maart 2016 dient helder te zijn wat er bijgeplust wordt qua onderwijs, gezondheid en bijstand. Uitstel van dat besluit levert grote maatschappelijke en politieke problemen op.
- Het Rijksvastgoedbedrijf dient flexibiliteit en inschikkelijkheid te betrachten, om waar mogelijk tot ketenoplossingen te komen.
- Nederland dient te staan voor de gezamenlijke opgaaf die de vluchtelingenstroom vereist. Tegen zijn is geen optie en helpt niet bij het (soms tere) draagvlak in gemeenten die wel mensen opnemen.
- Vooruitlopend op het definitieve bestuursakkoord zou het COA nu al de handelingsvrijheid moeten krijgen om met de nieuwe normen te gaan werken, want de gemeenten willen verder.
- Het is geen goede ontwikkeling dat gemeenten door middel van suggestieve enquêtes draagvlakonderzoek doen onder de bevolking.
- De, veelal Haagse, partners van de gemeenten moeten bereid zijn om bestuurlijke en

ambtelijke routines los te laten.

- Aan de staatssecretaris het dringende verzoek het COA de ruimte te bieden om ook de plaatsing van kleinere aantallen vluchtelingen mogelijk te maken.
- Het COA-bestuur moet ervoor zorgen dat het mandaat van hun medewerkers aansluit bij de gewenste procedures en de mate van urgentie.
- Het COA zou het mogelijk moeten maken dat regietafels een gedeelte van het proces in eigen beheer kunnen uitvoeren; gemeenten kunnen leveren, maar mogen niet leveren.

Voor een reeks van zaken wordt vanuit de vergadering de aandacht gevraagd van de staatssecretaris en/of van het COA.

Een opsomming:

- Laat VROM huisvesting van statushouders rechtstreeks regelen met coöperaties.
- Heb aandacht voor investeringen die scholen niet kunnen dragen.
- Heb aandacht voor de kosten van psychische gezondheid.
- Heb aandacht voor het straks grote beslag op de bijstand.
- Heb aandacht voor de lange duur van de noodopvang.
- Heb aandacht voor het verslechteren van de tijdelijke regeling GZZA.
- Bied gemeenten ruimte om te starten met taal, onderwijs en integratie.
- Houd prille, sociale weefsels waar mogelijk intact; voorkom dat mensen telkens opnieuw moeten beginnen.
- Staatssecretaris, geef het COA de ruimte om lokaal/regionaal maatwerk te (blijven) verrichten.
- Hef vertragende aanbestedingsprocedures op bij het snel realiseren van woonruimte.
- Op Haags niveau ontbreekt het aan 'stadsmariniers', mensen die forceren en produceren.
- COA, zorg voor goede afstemming tussen bestuurslagen en functionele lagen.
- Bied lokale ondernemers mogelijkheden om toe te leveren.
- Adresseer de kwestie van mensen uit veilige landen zo vroeg mogelijk in de procedure.
- Heb aandacht voor spanningsrisico's bij heterogene groepen in langdurige noodopvang.
- Overweeg ministeriële aanwijzing bij gemeenten die niet willen plaatsen.

In zijn reactie geeft staatssecretaris Dijkhoff aan dat hij de vergadering erkentelijk is voor de input en de betrokkenheid. Die input gaat zeker mee naar Den Haag. In de richting van het COA is het devies dat er bij voorbaat geen 'nee' mag klinken op reële vragen en voorstellen. De regietafels kunnen een sleutelrol vervullen bij het snel boven tafel krijgen van oplossingen, knelpunten en misverstanden en zij faciliteren een effectief onderling contact. De staatssecretaris is voorzichtig over de ministeriële toewijzing; het overrulen van allerlei processen kan afbreuk doen aan welwillendheid en draagvlak. Hij hoopt niet dat gemeenten zich tegen deel 1 van het bestuursakkoord uitspreken omdat deel 2 er nog niet is. Voor een goede en constructieve onderhandeling over deel 2 moet (analoog aan deel 1) net zo zeer ruimte zijn. Alle rijksdiensten zijn doordrongen van hun verantwoordelijkheid en inzet.

Over procedures, wachttijden en oneigenlijke groepen merkt de staatssecretaris op dat thans de 25 landenlijst wordt gehanteerd en het sporenbeleid momenteel juridisch wordt ingekaderd. Voor echte oorlogsvluchtelingen wordt gestreefd naar een zo snel mogelijk 'ja', maar ook snelle procedures vereisen nauwkeurigheid en brengen een fikse portie werk met zich mee, want logistiek gezien gaat het niet alleen over de IND, maar ook over tolken en advocaten. Over de plaatsing van kleinere groepen kan bij uitstek aan regietafels tot afspraken gekomen worden. Door kleinere plaatsingen in elkaars buurt op te tellen, kan er toch tot een goede inrichting gekomen worden en gaan processen zeker sneller dan via de solistische route. De staatssecretaris onderstreept dat hij oplossingsgericht wil denken en handelen en niet wil verzanden in beleidsmatige processen die maanden duren.

Namens het COA dankt de heer Bakker de burgemeesters voor hun inbreng en feedback. Met hun medewerking en inzet kunnen impasses worden doorbroken en zaken in beweging gezet worden. Naar verwachting zal noodopvang na kerstmis wederom nodig zijn.

De voorzitter dankt staatssecretaris Dijkhoff en de heer Bakker voor hun medewerking aan de gedachtewisseling. Aan de kant van de burgemeesters is de wil en de bereidheid om mee te werken aan de opvang van vluchtelingen volop aanwezig. De zorgen zijn (nogmaals) goed met elkaar gedeeld en de betrokken partijen zetten het gesprek daarover voort.

Rondvraag

Er zijn geen punten voor de rondvraag. De voorzitter nodigt de aanwezigen uit voor de vergadering van het AB IFV die aansluitend zal plaatsvinden.

CONCEPT

Presentieoverzicht AB VB/IFV, Veenendaal 11 december 2015

Aanwezig: mevrouw G.H. Faber (voorzitter), de heer L.C. Zaal (secretaris), de heer J.J. van Aartsen, de heer A. Aboutaleb, de heer J.C.G.M. Berends, de heer C. Bijl, de heer L.M.M. Bolsius, de heer P.I. Broertjes, de heer A.A.M. Brok, de heer H.M.F. Bruls, mevrouw W. Buijs-Glaudemans, de heer F.J.M. Crone, de heer M.J. Houben, de heer H.J. Kaiser, de heer H.J.J. Lenferink, de heer J.A.H. Lonink, de heer P.G.A. Noordanus, de heer P.E.J. den Oudsten, de heer S.W.J.G. Schelberg, de heer A.S. Scholten, de heer C. Schuiling, mevrouw M. van 't Veld, de heer F.M. Weerwind, de heer Th.L.N. Weterings.

Genodigden: de heer G. Bakker (COA), de heer K.H.D.M. Dijkhoff (VenJ), de heer J.C. Goet (VenJ).

Afwezig met vervanging: de heer P.M. Bruinooge, de heer E.E. van der Laan, de heer A.G.J.M. Rombouts, de heer B.B. Schneiders, de heer G.O. van Veldhuizen, de heer J.H.C. van Zanen.

Afwezig met kennisgeving: de heer H.J. Meijer, mevrouw A. Penn - Te Strake.

Ambtelijk aanwezig: de heer H. van Essen (Nationale Politie), de heer P.Th. Gelton (VenJ), de heer C.J.M. Huijben (IFV), mevrouw M. Jacobs (IFV), de heer P. Joosten (RBC), de heer N. van Mourik (RDVR), de heer J. Postma (LMO/Brandweer), mevrouw A. Raaphorst (VenJ), mevrouw A.G.M. van de Vondervoort (GGD/GHOR).

Notulist: de heer A.B. van der Kooij.